Crowe | Accountancy & Advies

Accountantsverslag

Gemeente Bergeijk

5 juni 2024

Eindhoven

Aanbiedingsbrief

Gemeente Bergeijk
t.a.v. de gemeenteraad
Postbus 10.000
5570 GA BERGEIJK

Eindhoven, 5 juni 2024

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2023**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2023 van de gemeente Bergeijk.

Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op het aspect getrouwheid. Vanaf 2023 is het college voor het eerst verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben deze verantwoording betrokken in onze controle, maar geven zelf geen expliciet oordeel meer over de rechtmatigheid.

In het kader van onze opdracht hebben wij in november 2023 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn reeds in een separate management letter gerapporteerd.

Aansluitend zijn wij in april 2024 gestart met de jaareindecontrole die wij onlangs hebben afgerond. De jaarrekeningcontrole is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid van de jaarrekening 2023.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de wethouder financiën, financieel beheerders en coördinator financiën. Tevens wordt dit verslag toegelicht aan de leden van de commissie ABZ op 11 juni.

Het proces van de jaarrekening is ons inziens niet optimaal efficiënt verlopen, vooral op de onderwerpen rechtmatigheidsverantwoording en diverse schattingsposten. Een en ander hangt samen met de bezetting en personele wisselingen binnen de functies van het cluster financiën. Wij hebben onze zorgen hierover reeds na de interim controle geuit. Desondanks ervaren wij de samenwerking met de medewerkers als plezierig en constructief en is er in overleg hard gewerkt om het traject samen af te ronden.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

ValidSigned by T.M.M. van Lierop RA MSc
on 05-06-2024

T.M.M. van Lierop RA MSc
Externe accountant

ValidSigned by H.A.C.M. Vissers RA MSc
on 05-06-2024

H.A.C.M. Vissers RA MSc
Senior Manager

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting 4

2. Ons oordeel 7

3. Bevindingen jaarrekening 2023
   1. Rechtmatigheid 10
   2. Grondexploitaties 12
   3. Voorzieningen groot onderhoud 13
   4. Jeugdhulp en WMO 15
   5. Overige bevindingen 16

4. Overige aspecten 18

5. Bijlages
   1. Tabel fouten en onzekerheden SISa 20

Totaal aantal pagina's: 23

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

1. Samenvatting - oordeel

Ons oordeel

Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2023 geeft een **getrouw beeld** van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2023 als van de activa en passiva per 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Onderwerp	**Geen bevindingen**	**Wel bevindingen**	**Anders**	**Toelichting**
Rechtmatigheids-verantwoording		-	-	Wij hebben - *vooruitlopend op accordering door de raad* - vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening een **getrouw beeld** geeft van de financiële rechtmatigheid en is opgesteld in overeenstemming met de kadernota rechtmatigheid en de met de raad gemaakte afspraken. Door het college zijn de financiële onrechtmatigheden gemeld en is, binnen de daarvoor gestelde grenzen, rechtmatig gehandeld.
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording, zoals opgenomen in de jaarrekening, **voldoet aan de daaraan te stellen eisen.**
SiSa-bijlage		-	-	Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023. Op grond hiervan melden wij dat **geen fouten en/of onzekerheden** zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2023

Resultaat vóór mutatie reserves in k€

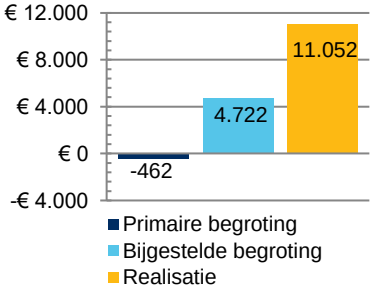

Resultaat na mutatie reserves in k€

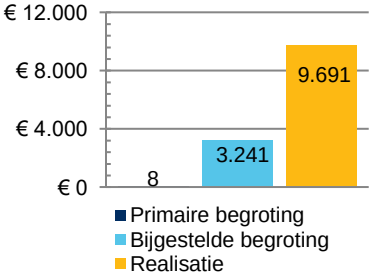

In de **primaire begroting** werd uitgegaan van een negatief resultaat voor reserves van € 462.000. Voor deze per saldo hogere lasten was dekking uit reserves begroot, waardoor de primaire begroting sloot met een resultaat van € 8.000. Gedurende het jaar is dit resultaat na reserves positief bijgesteld met € 3,2 mln, met name door de winstuitkering KBP over 2022 en een verhoging van de algemene uitkering.

Het **gerealiseerde resultaat** vóór mutatie reserves (saldo van baten en lasten) bedraagt € 11 mln positief. Er is daarnaast (per saldo) voor € 1,4 mln aan de reserves toegevoegd, waardoor het resultaat na reserves uitkomt op € 9,7 mln.

Het **resultaat na mutatie reserves** (€ 9,7 mln) is nogmaals € 6,5 mln hoger dan opgenomen in de bijgestelde begroting. De belangrijkste mutaties van het resultaat ten opzichte van de bijgestelde begroting betreffen:

- Winstuitkering KBP + € 2.500.000
- Positief resultaat opvang Oekraïne + € 1.520.000
- Hogere algemene uitkering vanuit decembercirculaire + € 1.023.000
- Lagere lasten Wmo en sociale zaken + € 753.000
- Overige voordelen + € 700.000

Bovenstaande voordelen zijn vooral als **incidenteel** bestempeld. Ten aanzien van bovenstaande afwijkingen merken wij op dat enkele voordelen (bijv. resultaat opvang Oekraïne) reeds eerder bekend waren, maar niet zijn verwerkt in de bijgestelde bergroting.

De begroting voor 2024 is op dit moment sluitend, evenals de verwachting voor 2025. Vanaf 2026 wordt een structureel tekort verwacht wat samenhangt met een daling in de algemene uitkering. Wij adviseren de ontwikkelingen op dit gebied te monitoren.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

1. Samenvatting – financiële analyse

Financiële analyse 2023

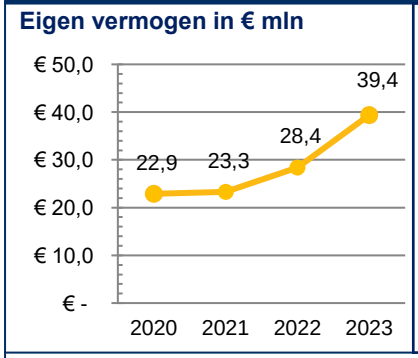

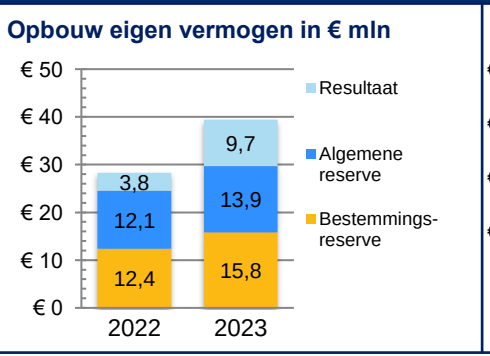

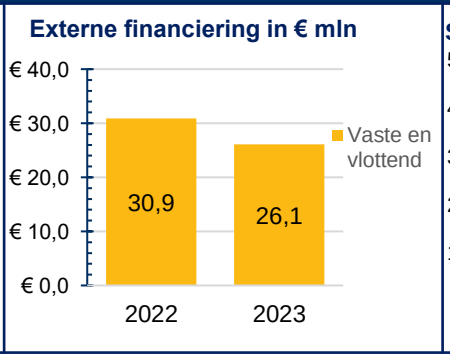

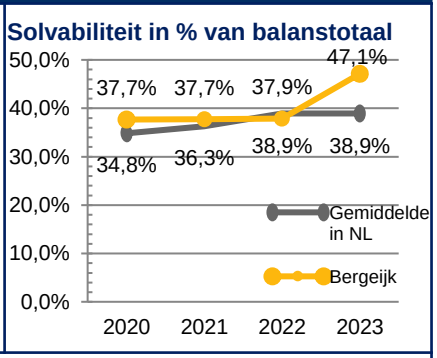

Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt toe met € 11 mln als gevolg van het gerealiseerde resultaat voor bestemming. Het eigen vermogen bestaat voor € 15,8 mln uit bestemmingsreserves en voor € 13,9 mln uit algemene reserves (voor resultaatbestemming 2023). De **toename van bestemmingsreserves** betreft vooral de reserve DOB – gebiedsakkoord N69 (dotatie € 1 mln) en de dekkingsreserves fietsambitie en verduurzamen sportaccommodaties (samen € 2,3 mln)

De **solvabiliteit** van de gemeente neemt verder toe naar 47,1% als gevolg het positieve resultaat. Dit ligt boven het landelijke gemiddelde. De investeringen gedurende het jaar zijn gefinancierd met eigen middelen, onder andere ontstaan vanuit verkopen in de grondexploitaties. De externe financiering is gedurende het jaar afgenomen. Per eind 2023 is nog € 3,9 mln aan liquiditeit beschikbaar.

De **weerstandscapaciteit** van de gemeente is gebaseerd op de algemene reserves (na resultaatbestemming) en bedraagt ruim € 22,6 mln. De risico's zijn gekwantificeerd op van € 1,5 mln en zijn gedaald t.o.v. vorig jaar, vooral ten aanzien van de grondexploitaties.

De gemeente is – rekening houdende met bovenstaande - financieel gezond. De komende jaren staan enkele grotere **projecten** gepland, waaronder fietspaden, sportaccommodaties en onderwijshuisvesting. Wij adviseren de gevolgen van deze projecten op de financiële positie en risico's hieromtrent te monitoren.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2023 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties gebaseerd op het controleprotocol en wettelijke voorschriften. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.

	Grondslag	Omvang	Tolerantie
Fouten	1% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	**€ 68.445.000**	**€ 685.000**
Onzekerheden	3% van de begrote lasten inclusief dotatie reserves	**€ 68.445.000**	**€ 2.055.000**
Rapporteringstolerantie	-	**-**	**€ 50.000**

Controleverschillen

In de jaarrekening 2023 resteren onderstaande **ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden** met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Omdat het totaal aan fouten en onzekerheden onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel.

Omschrijving	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing
Vaststellen levering zorg	-	-	€ 309.000	3.4
Totaal	**-**	-	**€ 309.000**	**-**

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, **verenigbaar is met de jaarrekening**. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst, wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: • De waardering van de grondexploitaties (zie bevinding 3.2); • De waardering van voorzieningen, in het bijzonder voor de voorzieningen groot onderhoud (zie bevinding 3.3); • De waardering van de personele voorzieningen. In het kader van de voorziening pensioenrechten wethouders merken wij op dat de financiering van deze pensioenverplichtingen in de toekomst waarschijnlijk overgaat naar het ABP. Het af te storten bedrag van de gemeente komt mogelijkerwijs niet overeen met de huidige voorziening. • De inbaarheid van debiteuren en de getroffen voorziening voor dubieuze debiteurenposities;
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen die met name toezien op het crediteuren en betaal- en personeelsproces en de invulling van de verbijzonderde interne controle functie in relatie tot de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij constateren dat hiervoor in de organisatie aandacht voor is, maar dat verbeteringen moeizaam tot stand komen als gevolg van de bezetting en personele wisselingen binnen financiën en control.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: • GR Participatiebedrijf KempenPlus: bijdrage € 4,4 mln • GR Samenwerking Kempengemeenten: bijdrage € 4,0 mln Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept)jaarcijfers 2023 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij hebben kennis genomen van deze jaarcijfers en stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening en de toelichting van de risico's in de paragraaf verbonden partijen. Wij wijzen u verder op het volgende zaken: • Ten aanzien van uw deelname aan de GR Kempisch bedrijvenpark (KBP) merken wij op dat de exploitatie (en daarmee de GR) in 2024 zal worden afgerond. Als gevolg hiervan heeft uw gemeente een voorlopige slotuitkering van € 2,5 mln in overeenstemming met het bestuursbesluit in april 2024 verwerkt in de jaarrekening van 2023. In 2024 zal de definitieve uitkering volgen. • De GRSK houdt geen eigen weerstandvermogen aan. Dit betekent dat zij bij uw gemeente aanspraak zal doen voor toekomstige risico's en verliezen. Het negatieve resultaat van € 46.000 over 2023 is verwerkt binnen uw jaarrekening. • KempenPlus heeft in april 2024 besloten om het positieve resultaat over boekjaar 2023 aan de gemeente uit te keren. Dit bedrag is niet is verwerkt in de jaarrekening, maar komt ten gunste van 2024. Wij stemmen hiermee in.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De in bijlage 1 opgenomen tabel voor 'fouten en onzekerheden' kunt u gebruiken voor het aanleveren van gegevens aan het CBS.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid	
Algemeen	Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college expliciet verantwoording af over drie aspecten van de financiële rechtmatigheid, met inachtneming van de algehele kaders (bijvoorbeeld de kadernota rechtmatigheid) en de gestelde kaders door de raad (o.a. de financiële verordening, het controleprotocol en het normenkader). Hierbij is rekening gehouden met een tolerantiegrens van 1% (zijnde € 685.000) voor de rechtmatigheidsverantwoording zelf en een rapporteringsgrens van € 50.000 voor afwijkingen die in de paragraaf bedrijfsvoering gemeld dienen te worden.
Onze rol	Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat afwijkingen juist en volledig zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij hebben hiervoor de opzet en uitkomsten van de interne controles geïnspecteerd en de ingenomen standpunten van het college getoetst. Het college heeft uiteindelijk een totaalbedrag van € 232.000 als onrechtmatig aangemerkt. Dit valt ruim binnen de tolerantiegrens, waardoor rechtmatig is gehandeld binnen de afspraken.

Criteria	Bedrag	Valt binnen tolerantie?
Voorwaardencriterium	€ 61.000	Ja, zie tevens toelichting.
Begrotingscriterium	€ 171.000	Ja, zie tevens toelichting.
Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium	-	Ja
Totaal rechtmatigheidsoordeel	**€ 232.000**	**Ja**

Onze verklaring	Ons inziens zijn bovenstaande afwijkingen tot stand gekomen binnen de spelregels en zijn ze op getrouwe wijze weergegeven in de rechtmatigheidsverantwoording. De bijbehorende toelichtingen (vooral de paragraaf bedrijfsvoering inclusief begrotingsrechtmatigheid) geven het gewenste inzicht. Dit hebben wij meegewogen in het afgeven van het goedkeurend oordeel bij de jaarrekening.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.1 Rechtmatigheid

Rechtmatigheid	
	Bevinding
Voorwaarden criterium	Ten aanzien van dit criterium zien de risico's vooral toe op naleving van de aanbestedingswetgeving. Door de organisatie is een uitgebreide inkoopanalyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Uit de inkoopanalyse volgt een onrechtmatigheid ter grootte van € 61.000 die toeziet op inhuur en doorloopt vanuit vorig jaar. Dit contract is inmiddels geëindigd. Wij zijn het eens met de getrokken conclusies en de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering.
Begrotings-criterium	De gemeenteraad autoriseert de begroting op het niveau van de programma's. Voor 2023 is bij de toetsing op het begrotingscriterium uitgegaan van de financiële verordening en het controle en rechtmatigheidsprotocol. De afspraken die hierin zijn vastgelegd zijn op een aantal punten echter niet geheel duidelijk. Het college heeft daarom de volgende standpunten ingenomen: • voordelen ten opzichte van de begroting (minder lasten, meer baten etc.) leiden niet tot een onrechtmatigheid. Bij deze categorie volstaat melding in de jaarrekening bij de programmaverantwoording. • overschrijdingen op lasten en investeringskredieten zijn in basis onrechtmatig, tenzij deze onder voorwaarden (financiële verordening art. 12.4) als acceptabel zijn aangemerkt. Alleen niet acceptabele overschrijdingen, waaronder kredietoverschrijdingen, tellen mee in het rechtmatigheidsoordeel. • als gevolg hiervan heeft het college ruim € 1 mln aan overschrijdingen gemeld, waarvan € 918.00 als acceptabel (want passend binnen het beleid) is aangemerkt. De resterende onrechtmatigheden van € 171.000 zien toe op overschrijdingen van een drietal kredieten. Ondanks dat wij bovenstaande werkwijze kunnen volgen, blijkt dit niet eenduidig uit de gemaakte afspraken met de raad. Om die reden vragen wij aan de raad om met bovenstaande werkwijze in te stemmen bij de vaststelling van de jaarrekening. Pas daarna kunnen wij formeel onze verklaring verstrekken. Wij adviseren aanvullend om de specifieke spelregels in de toekomst te evalueren en eenduidig vast te leggen om discussie te voorkomen.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.2 Grondexploitaties

Grondexploitaties - algemeen

	Bevinding	
Grond exploitatie	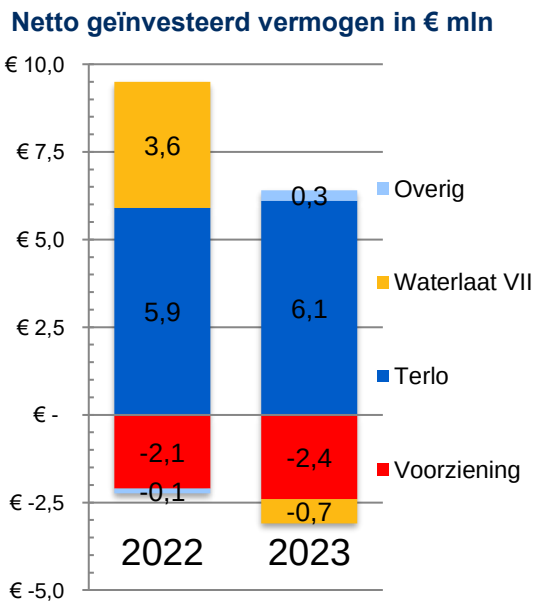	Het **geïnvesteerd vermogen** (voor voorziening) in gronden in exploitatie is in 2023 verder gedaald van € 9,3 mln naar € 5,7 mln. Dit betreft vooral nog project Terlo. De belangrijkste mutaties in 2023 betreffen: • Gerealiseerde verkopen Waterlaat 7 -/- € 6,7 mln • Directe en indirecte kosten + € 0,6 mln (diverse projecten) • Verhoging voorziening Terlo -/- € 0,3 mln • (Tussentijds) genomen resultaat + € 2,5 mln De **voorziening voor verwachte verliezen** ziet toe op project Terlo (€ 2,2 mln) en project St. Bernardus (€ 168.000). Wij hebben dit gecontroleerd en stemmen in met deze voorziening. Wij hebben vastgesteld dat de **tussentijds genomen winst** in overeenstemming met de verslaggevingsregels is bepaald. Dit resultaat is verrekend in de reserve grondbedrijf. Het **risicoprofiel** van uw exploitaties is (vooral door de verkopen) verder afgenomen. Volgens planning sluiten alle exploitaties af in 2026. Ter dekking van risico's is een nog een reserve grondbedrijf aanwezig van € 600.000. De lasten voor de **vennootschapsbelasting** (VPB) bedragen naar beste schatting € 426.000. Ook deze worden gedekt uit de reserve grondbedrijf.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

De gemeente heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen, etc.) egalisatie-voorzieningen gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:

1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting en gebaseerd op een onderhoudsplanning?
2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?
3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?

De standen van de belangrijkste onderhoudsvoorzieningen ultimo 2023 ten opzichte van het plan zijn als volgt:

	Plan BORA III	Storting	Stand 31-12-2023 plan / begroting	Stand 31-12-2023	Verschil
Wegen & bruggen	2019-2028	€ 815.000	€ 1.500.000	€ 1.695.000	€ 195.000
Accommodaties	2019-2028	€ 855.000	€ 123.000	€ 513.000	€ 390.000
Riolering (vervanging en onderhoud)*	2020 -2024	€ 97.000	€ 1.187.000	€ 1.364.000	€ 177.000

* De voorzieningen riolering binnen gemeente Bergeijk bestaat in feite uit twee componenten: een voorziening voor groot onderhoud en een voorziening gevormd als spaarcomponent voor vervangingsinvesteringen. Dit is daarmee geen zuivere onderhoudsvoorziening.

Begin 2024 zijn de nieuwe onderhoudsplannen (BORA IV) vastgesteld. De effecten hiervan zijn vertaald in de (meerjarenbegroting) en komen niet tot uitdrukking in deze jaarrekening.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.3 Voorzieningen groot onderhoud (vervolg)

Voorzieningen groot onderhoud	
	Bevinding
	Wij merken ten aanzien van de getroffen voorzieningen voor groot onderhoud het volgende op: • Aan de **voorziening wegen en bruggen** is ultimo 2022 eenmalig € 1,4 mln extra gedoteerd om niet negatief te geraken. Het uitgavenpatroon (€ 1,4 mln in 2023 en € 1,4 mln gepland voor 2024) bevestigd achteraf de noodzaak tot deze dotatie. Voor de toekomst is op basis van BORA IV een toename van de structurele dotatie van € 815.000 naar € 972.000 verwerkt in de meerjarenbegroting. • De voorziening voor **accommodaties** bedraagt € 513.000. Op basis van het nieuwe onderhoudsplan (vastgesteld begin 2024) nemen de uitgaven voor de komende jaren flink toe. Als gevolg hiervan is de structurele dotatie vanaf 2024 verhoogd van € 855.000 naar ruim € 1,2 mln. Ook na deze verhoging loopt deze loopt de voorziening eind 2027 richting het nulpunt. Wij adviseren de verwachte uitgaven strak te monitoren. Bij eventuele tekorten moet worden bijgestort. In basis geldt een gelijkblijvende storting per jaar op basis van het egalisatieprincipe. Incidentele bijstortingen zijn daarbij niet toegestaan, tenzij voor acuut (achterstallig) onderhoud. • Ten aanzien van de voorziening voor **riolering** (€ 1,4 mln eind 2023) geldt dat naast onderhoud ook gespaard wordt voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Hier is de analyse van realisatie versus planning in het bijzonder van belang, omdat het tarief rioolheffing mede is gebaseerd op een geschat bedrag voor toekomstige investeringen. Het rioleringsplan wordt overigens in 2024 geactualiseerd.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.4 Jeugdhulp en Wmo

Financiële analyse 2023

Lasten Jeugdhulp en Wmo in € mln

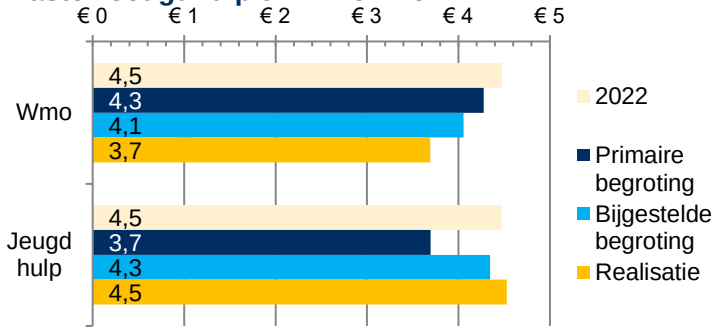

Onzekerheid zorglevering in €k

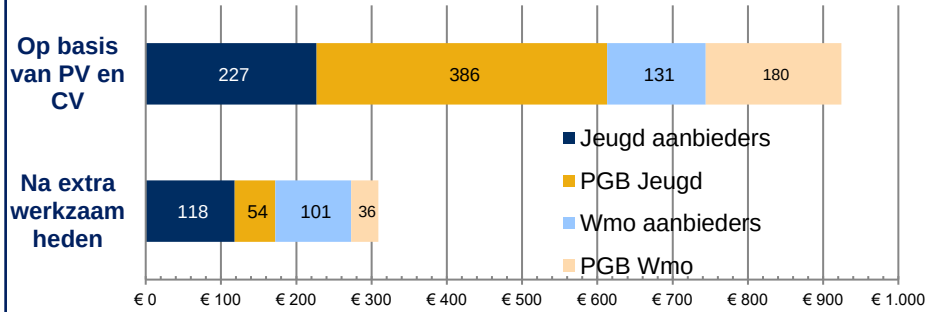

PV = productieverantwoording en CV= controleverklaring

De lasten in het sociaal domein bestaan voor een belangrijk deel uit Jeugdhulp en Wmo. De totale lasten voor Wmo nemen af ten opzichte van vorig jaar vanwege een wijziging in de financiering van begeleidingstrajecten (van trajectfinanciering naar feitelijke inzet). Hiermee is deels rekening gehouden in de begroting. Bij Jeugdhulp is zichtbaar dat de lasten in lijn liggen met vorig jaar en de begroting.

Voor de volledigheid van de verantwoording van de lasten in de jaarrekening is de gemeente Bergeijk afhankelijk van de GRSK. De GRSK heeft hiertoe een afstemming gemaakt tussen de opgeleverde productieverantwoordingen door zorgaanbieders en de eigen zorgadministratie. Om vast te stellen dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd, voert de GRSK – naast het afstemmen van de productieverantwoordingen – aanvullende werkzaamheden uit zoals clientonderzoeken. De onzekerheid op totaalniveau is hierdoor teruggebracht naar € 309.000.

De verantwoording door de GRSK en de uitkomsten van de accountantswerkzaamheden die aldaar plaatsvinden zijn door ons geïnspecteerd. Wij hebben het bedrag van € 309.000 aangemerkt als resterende onzekerheid in de controle.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
Verlofsaldi	Met ingang van boekjaar 2022 hebben werknemers de mogelijkheid om niet opgemaakte verlofuren onder voorwaarden om te zetten in spaarverlof. Dit spaarverlof heeft - in tegenstelling tot wettelijk- en bovenwettelijk verlof - geen vervaldatum en kan door de werknemer naar eigen wens worden ingezet om met behoud van loon minder te werken. De verslaggevingsregels (BBV) schrijven voor dat spaarverlof onder voorwaarden financieel tot uitdrukking moet komen in een voorziening. Binnen de gemeente is voor een beperkt bedrag (ca € 17.000) aan spaarverlof aangevraagd door medewerkers. De gemeente heeft hiervoor nog geen voorziening getroffen, mede omdat er nog geen compleet inzicht is in de overige verlofsoorten (wettelijke verlof, bovenwettelijk verlof, overuren, etc.). Wij hebben geadviseerd om de financiële verplichting ten aanzien van de verschillende soorten verlof in kaart te brengen en beleid te maken over de financiële verwerking.
Opvang Oekraïne	Vanaf 2022 hebben de gemeenten in Nederland als taak gekregen om opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren en exploiteren. De gemeente wordt hiervoor gecompenseerd door het Rijk en dient hiervoor een verantwoording van de kosten te doen middels SiSa. Wij merken ten aanzien van deze regeling het volgende op: • De totale lasten binnen bedragen circa € 1,8 mln en bestaan voornamelijk uit het huren van de opvanglocaties en overige ingekochte diensten zoals schoonmaak, catering, beveiliging, onderhoud aan panden etc. Wij hebben vastgesteld dat deze lasten juist zijn verantwoord in de jaarrekening. • De bekostiging door het Rijk - op vaste normbedragen per gerealiseerde opvangplek – bedraagt € 3,3 mln. De gemeente heeft hierdoor een voordeel van € 1,5 mln gerealiseerd binnen de jaarrekening. Binnen de gewijzigde begroting was hiermee nog geen rekening gehouden. Dit bedrag is in basis vrij besteedbaar. In het voorstel resultaatbestemming wordt voorgesteld dit toe te voegen aan de bestemmingsreserve opvang.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

3.5 Overige bevindingen

Overige bevindingen	
	Bevinding
Claim Attero	Begin 2023 is duidelijk geworden dat een groot aantal Brabantse gemeenten een nabetaling moesten doen aan Attero in verband met de afvallevering over de jaren 2015 en 2016. Hiervoor is in de jaarrekening 2022 een voorziening van € 295.000 getroffen, welke door gemeente Bergeijk gebaseerd was op een afrekening in de regio op basis van inwoneraantallen. Eind 2023 is de exacte afrekeningsmethodiek binnen de regio definitief gemaakt, waarbij wordt afgerekend op tonnages. De gemeente heeft hierdoor € 40.000 extra moeten afrekenen. Deze kwestie is inmiddels geheel afgewikkeld.
Juistheid kosten / levering prestaties.	In de management letter hebben wij gesignaleerd dat de functiescheiding binnen het financiële systeem en bankapplicatie niet optimaal is ingericht. Vanwege personele wisselingen en inhuur zijn gedurende 2023 – vooral vanuit praktische overwegingen – facturen goedgekeurd door medewerkers van de financiële afdeling, in plaats van de eigenlijke budgethouder en/of prestatieverklaarder. Wij hebben de organisatie, mede gezien de frauderisico's die hiermee samenhangen, verzocht om fouten achteraf uit te sluiten middels verbijzonderde interne controle (VIC). Hieraan is in het kader van de jaarrekening controle opvolging aangeven. Wij hebben deze VIC werkzaamheden beoordeeld en onze eigen controles verrichten. Aanvullend hebben wij een bankanalyse uitgevoerd op uitgaande betalingen. Hieruit zijn geen signalen voor fouten of fraude naar voren gekomen, waarmee de juistheid van de diverse kosten (inclusief prestatielevering) voldoende is aangetoond. De gemeente heeft inmiddels een aanpassing in de systemen gedaan om dit naar de toekomst toe te voorkomen. Aanpassing van de budgethouderregeling staat in 2024 op de planning.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn **geen beperkingen** bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: • Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; • Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management en college; • Het uitvoeren van een analyse op handmatige journaalposten, onder andere om ingrijpen van het college in de interne beheersing te kunnen identificeren; • Het uitvoeren van controlewerkzaamheden op schattingsposten, onder andere om oneigenlijke beïnvloeding door het management en college te kunnen identificeren; • Het beoordelen van rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie alsmede het uitvoeren van een bankanalyse, met als doel om fouten en fraude in de uitgaande betalingen te kunnen identificeren. Er zijn gedurende 2023 door ons **geen materiële fraudegevallen geconstateerd** en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft het college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen.
Claims en juridische procedures	Er zijn **geen andere belangrijke** (dreigende en niet gewaardeerde) **claims en/of juridische procedures** met een mogelijke materiele impact op de cijfers per ultimo 2023, anders dan toegelicht onder de niet uit de balans blijkende verplichtingen en de paragraaf weerstandsvermogen.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn **geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum** anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening **geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit** van de geautomatiseerde gegevensverwerking.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	0	n.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	-	0	n.v.t.
C55	Aanpak energiearmoede	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	-	0	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	-	0	n.v.t.
C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten […] van eigenaars, woonverenigingen en woningcoöperaties	-	0	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	-	0	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023	-	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2023	-	0	n.v.t.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.
G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023	-	0	n.v.t.
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2023	-	0	n.v.t.
G13	Onderwijsroute 2022_deel gemeente 2023	-	0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	-	0	n.v.t.
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	-	0	n.v.t.

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	-	0	n.v.t.
L16B	Eenmalige specifieke uitkering Provinciaal Uitvoeringsprogramma Natuur (SiSa tussen medeoverheden)	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		Goedkeurend		

© 2024 Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Crowe

Smart decisions. Lasting value.